

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Verbo Dei Libri Tres

Helm, Heinrich

Coloniae, 1560

VD16 H 1736

Doctores & concilia, non semper habent apertam scripturam. Caput. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30114

Matt. 15. insignes apostatas, sacerdotes desertores, mundi huius & sui ipsius amatores, homines mēte corruptos, reprobos circa fidem, iusticiæ inimicos, Qui licet confiteantur se nosse Deū factis tñ negāt. Cum sint abominabiles increduli, & ad omnia opera bona reprobi. Ideo eos sequendo, cadunt cum eis in foueam damnationis æternæ.

Doctores & concilia, non semper habent apertam scripturam. Caput. XX.

A Lio ariete agnitam veritatē Luderani impugnant, dicentes: Patres & cōcilia nō aspernamur, vbi scripturam adferunt. Verū, multa sunt per doctores, per patres & per concilia addita, ordinata, statuta, decreta, præcepta, in sacris literis non expressa. Illorum verò non est leges condere, populum oneribus grauissimis premere, quæ iugū Christi suaue est, & onus eius leue. Ille solus & vnus est legislator: Ipsi loquantur verbum Dei, prædicent annū domini acceptabilem, pacem annuncient, consolentur pusillanimes, corripiant inquietos, suscipiant infirmos, patientes sint ad omnes. Loquantur sermones dei, proferant de thesauro suo noui & veteris testamenti testimonia, & audiemus eos. Verū cū hoc doctores & cōcilia non faciāt, sed sua verba decreta & mādāta obtrudāt, pili eos non facimus, in hoc sequentes dictum apostoli Ioannis dicētis: Si quis venit ad vos, & non adfert doctrinam hanc, illū neque in donum recipere, nec aut ei dicere debemus. Hinc Christus ait: Sine causa colunt me, docentes doctrinas & mādāta hominum. Sic Luderani.

B His præstigijs vera est adhibēda solutio. Dicimus ergo, quòd sacra scriptura, nō est in verbis, sed in sensu, nō in superficie, sed in medulla & radice rationis, teste Hieronimo. Nam, verba variari, torqueri, verti & inuerti possunt per uasritiem & malitiā hominū, mēte corruptorum & reprobos.

horum circa fidem. Sicut armis bellicis, quibus boni & recti corde, iustitiam & pauperes propugnant, istis mali & scelerati, iniuste pauperes expugnant, & abutuntur ad omnem iniustitiam & impietatem. Ille ergo solus sincere, pie & salubriter sacram scripturam scrutatur, tractat, docet & exponit qui verum intellectum eius proponit, quem spiritus sanctus in ea intendit. Totus vero scopus & finis in scripturis diuinis est, ut Deum cognoscamus per veram fidem dictorum & communem, citra cuiusvis erroris caliginem. Ut omnem spei fiduciam ponamus in eum citra cuiusvis diffidentiae fluctuationem. Ut ex toto corde Deum diligamus, & proximos sicut nosmetipsos, in dilectione quae est de corde puro, conscientia bona, & fide non ficta, seruando dei mandata, & semper faciendo, quae placita sunt illi. Et in eadem charitate faciendo proximis omnia quae volumus ut ipsi faciant nobis. Et nemini faciendo, quod nolumus, ut ipsi faciant nobis. Haec non solum sunt tota lex & prophetiae, sed sunt etiam adimpletio, totius euangelij gloriae beati dei. Qui in iis seruit Christo, placet deo & probatus est hominibus.

Ad scopum illum docendum, ad has vias dei discendas, Cernoscendas, plurimum faciunt praecedentium historiae, tum bonorum, tum malorum, tum electorum, tum reproborum: Nam in illis bonitatem & seueritatem dei intuemur. Bonitatem quidem in vasis electionis & misericordiae, qui per gratiam Dei in bonitate permanserunt usque in finem. Gratia enim dei sunt & fuerunt quidem & non ex seipsis. Seueritatem vero, in vasis irae & contumeliae aptis ad interitum, quos iusto semper (nobis licet incognito) iudicio, in stercorebus suis permittit committere: eo quod diuitias bonitatis, & patientiae & longanimitatis eius contemnunt, ac tempore indulto illis ad poenitentiam, abutuntur in superbia sua, quae semper ascen-

F 3. dit,

Titi 1.

Ephe. 4.

Psal. 77.

Matt. 22.

Roma. 12.

Luc. 10.

I. Ioan. 5.

Matt. 7.

Luc. 6.

Tob. 4.

Rom. 14.

Rom. 11.

I. Cor. 15.

Iohel. 1.

Rom. 2.

Iob. 24.

dit, & nunquam nō in peius proficit, vsq; in sordibus for-
descens, addensq; prauaricationes.

Exempla tum sanctorum tum impiorum sunt intuen-
da. Cap. XXI.

- A**Vnde, qui canonem sacrum testamenti veteris di-
gesserunt, non solum in auctoritatem, legis libros,
Num. 21. quos Moyses amicus Dei scripsit (quamuis exemplorum in
eis, tum piorum, tum impiorum, grandis sylua digesta sit)
sed & historiarum libros receperunt in canonem suum.
1. Cor. 12. Quatenus ista vel legentes vel audientes, iustitiæ bono-
Gal. 4. rum, qui per opera bona deo placuerunt ab initio, data o-
pera studerent æmulatores fieri. Reproborum verò, qui
Eccles. 8. absq; omni timore mala perpetrant, & iniquè agunt vs-
quequaq; facinora, & deo odibilia opera, vt lineam mini-
atam, vt lætale mulsū, vt ipsam mortem, fugerent, deui-
tarent, formidarentq;. Atq; in hunc modum, manus suas
Psal. 57. lauarent in sanguine peccatorum. Hinc Balthasar rex, &
Dan. 5. Daniele arguitur, quòd expatris sui Nabuchodonosor
deiectione quam scribit, non humiliavit cor suum, sed
magis aduersus deum celi eleuauit, vasis tēpli abusus fuit,
Psal. 36. idola coluit, deum celi non glorificauit: ideo regno, gen-
te, & vita orbatus fuit: Nemo igitur æmuletur in malignā-
tibus, neq; zelauerit facientes iniquitatem. Quoniam qui
malignantur exterminabuntur, confirmat autem iustos
dominus. Hinc Apostolus ad exempla malorū intuen-
da, ne eos imitemur in malo, & iustam dei iram super nos pro
1. Cor. 10. uocemus adhortatur dicens: Ne sitis concupiscentes ma-
lorum, sicut & illi cōcupierunt &c. Neq; idololatræ: neq;
fornicemur, neq; tentemus Chr̄m. Neq; murmuraueritis,
sicut qdam illorū murmurauerunt, & perierunt ab exter-
minatore. Hæc em̄ om̄ia, illis cōtingebāt in figura nostri.
Luc. 17. Hinc seruator noster ait: Memores estote vxoris Loth.